

Dariusz Sarzała

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

Recenzja:

Człowiek ze swoimi problemami,
Kazimierz Zabłocki, Waldemar Woźniak (red.),
Wyższa Szkoła Gospodarki Krajowej w Kutnie,
Kutno 2014, ISBN 978-83-63484-17-0

W ostatnich latach obserwujemy w Polsce narastanie różnego rodzaju problemów dotyczących zarówno indywidualnego, jak i społecznego funkcjonowania człowieka, które posiadają złożony charakter oraz skomplikowany przebieg. W związku z tym toczy się dyskusja dotycząca licznych pejoratywnych zjawisk społecznych, prowadzona zarówno w warstwie ich etiologii, dynamiki rozwoju oraz licznych zagrożeń indywidualnych i społecznych.

W nurt refleksji naukowej, dotyczącej zasygnalizowanej powyżej problematyki wpisuje się recenzowana książka pod redakcją Kazimierza Zabłockiego i Waldemara Woźniaka pt. „Człowiek ze swoimi problemami”, której głównym celem jest zwrócenie uwagi zarówno na problem funkcjonowania człowieka niepełnosprawnego i starszego we współczesnym społeczeństwie, jak i ukazanie specyfiki współczesnych zjawisk społecznych związanych z zachowaniami o charakterze dewiacyjnym, a także potrzebę pomocy osobom dotkniętym negatywnymi zjawiskami społecznymi.

Recenzowana praca ma charakter zbiorowy i składa się ze wstępu i dwóch części. Pierwsza część zasadnicza, zawiera siedem artykułów, z których każdy dotyczy wybranego problemu społecznego:

1. Kazimierz Jacek Zabłocki, Waldemar Woźniak, *Pracownik socjalny w rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych.*
2. Elżbieta Borowiecka, Krzysztof Białobłocki, *Pomoc społeczna udzielana osobom starszym.*
3. Agnieszka Malczewska-Błaszczyk, *Pracownicy socjalni wobec społecznego problemu samobójstw.*
4. Aneta Moszczyńska, Katarzyna Stęпка, *Alkoholizm a destrukcja systemu rodzinnego.*
5. Marta Zajac, *Dorosłe Dziecko Alkoholika — studium przypadku.*

6. Aleksandra Hućcia, Ewelina Jastrzębska, Marcin Kamiński, Emilia Mańk, Bartosz Owczarek, *Struktura wartości wyznawanych przez subkulturę hip-hopu: grupę zagrożoną dysfunkcją społeczną*.
7. Marcin Kamiński, *Wybrane zagadnienia udziału ofiary w postępowaniu karnym*.

W drugiej części książki zamieszczone zostało sześć recenzji wydawniczych w większości najnowszych pozycji książkowych zarówno polskich, jak i zagranicznych, dotyczących zjawisk dewiacyjnych oraz przeciwdziałania im na gruncie profilaktyki, resocjalizacji oraz pracy socjalnej. Przedstawione recenzje w pewnym stopniu uzupełniają problematykę zawartą w poszczególnych artykułach i zapoznają czytelnika z najnowszą literaturą dotyczącą analizowanej problematyki, co jest jednocześnie niewątpliwym walorem książki.

Odnosząc się do części pierwszej — zasadniczej recenzowanej książki, należy podkreślić, że artykuły w niej zamieszczone posiadają swój kontekst teoretyczny, metodologiczny i empiryczny. Obejmują one analizę prezentowanych przez autorów poszczególnych problemów społecznych ze szczególnym zwróceniem uwagi na ich przejawy i skutki oraz potrzebę pomocy osobom dotkniętym destrukcją negatywnych zjawisk.

Walorem recenzowanej pracy jest przede wszystkim postrzeżenie szansy rozwiązywania istniejących problemów społecznych poprzez pryzmat pracy socjalnej i wsparcia społecznego, które najogólniej można określić jako pomoc kierowaną w stosunku do poszczególnych osób lub grup w sytuacjach trudnych, których sami nie są w stanie konstruktywnie rozwiązać.

W kontekście problematyki, podjętej w recenzowanej książce, należy zaznaczyć, że wsparcie społeczne jako element paradygmatu pracy socjalnej (na co słusznie zwracają uwagę we wstępie autorzy redagujący książkę) przyjmuje różne postacie i posiada wiele odniesień. Wsparcie tego rodzaju potrzebne jest zarówno jednostkom jak i grupom znajdującym się w różnych sytuacjach życiowych, położeniu społeczno-ekonomicznym i psychicznym, w układach rodzinnych, sąsiedzkich, koleżeńskich i zawodowych, w różnych okresach życia (od dzieciństwa do wieku sędziwego), a także w makroukładach, w społecznościach lokalnych i wspólnotach wyznaniowych, życiu osobistym i grupowym oraz własnej rodzinie.

Przedstawione analizy i wyniki badań empirycznych autorów zamieszczonych publikacji nie tylko wzbogacają wiedzę na temat specyfiki przedstawionych przez autorów problemów społecznych, lecz także budzą refleksję nad sytuacją społeczną osób starszych, niepełnosprawnych oraz tych, które zostały dotknięte określonymi zjawiskami o charakterze dewiacji społecznej.

Problematyka zawarta w recenzowanej książce pobudza również czytelnika do refleksji nad potrzebą zarówno pogłębionych badań diagnostycznych, nasilających się negatywnych zjawisk społecznych, jak i koniecznością doskonalenia oddziaływań w obszarze profilaktyki i terapii, a także szeroko ujmowanego wsparcia społecznego. Należy jednocześnie zaznaczyć, że recenzowana książka pomimo, że posiada istotne wartości poznawcze w analizowanych obszarach tematycznych, to jednak podjęta w niej problematyka wymaga dalszego rozszerzenia i pogłębiania badań w tym zakresie.

Z uwagi na walory poznawczo-merytoryczne, pozycja ta wzbudzi niewątpliwie uwagę osób zainteresowanych specyfiką i rozwiązywaniem współczesnych problemów społecznych. W związku z tym książkę polecam szerokiemu gronu czytelników nie tylko pracownikom socjalnym i pedagogom, lecz także wszystkim innym osobom interesującym się problemami społecznymi współczesnego człowieka i udzielaniem mu wsparcia w trudnych sytuacjach psychospołecznych.

